

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิง ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยภูมิหลัง ปัจจัยแวดล้อมและสังคม และปัจจัยทางจิตลักษณะ ที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย และเพื่อแสวงหาแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 105 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS สามารถสรุปผลการศึกษาเป็นภาพรวมดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล (ปัจจัยภูมิหลัง)

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล (ปัจจัยภูมิหลัง) ของผู้ต้องขังหญิง ที่เป็นปัจจัยในการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิง พิจารณาได้จาก อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ก่อนต้องโทษ ลักษณะการกระทำผิด กำหนดโทษ ระดับชั้น ระยะเวลาที่ต้องโทษมาแล้ว และจำนวนครั้งที่กระทำผิดวินัย สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ผู้ต้องขังที่เคยกระทำผิดวินัยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 26-40 ปี ร้อยละ 52.4 ซึ่งอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นถึงวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง มีสถานภาพโสด ร้อยละ 73.3 ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 58.1 ดังนั้นก่อนต้องโทษจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 38.1 และมีรายได้จากการประกอบอาชีพประมาณ 3,001-6,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 53.3 แต่ก็มีรายได้ไม่แน่นอน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่กระทำ ความเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ร้อยละ 92.4 มีกำหนดโทษอยู่ระหว่าง 1-5 ปี ร้อยละ 61.0 และอยู่ชั้นเยี่ยม ร้อยละ 37.1 ระยะเวลาที่ต้องโทษมาแล้ว 1-5 ปี ร้อยละ 88.6 และเคยกระทำผิดวินัยเรือนจำมาแล้ว 1 ครั้ง ร้อยละ 64.8

2. ปัจจัยแวดล้อมและสังคม

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาปัจจัยแวดล้อมและสังคมของผู้ต้องขังหญิงที่เป็นปัจจัยในการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิง พิจารณาได้จากความสัมพันธ์ในครอบครัว การคบเพื่อนผู้ต้องขัง สภาพแวดล้อมภายในเรือนจำ และเจ้าพนักงาน สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ผู้ต้องขังมีระดับความคิดเห็นในด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของผู้ต้องขังอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.97 โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เมื่อเข้ามาอยู่ในเรือนจำสมาชิกในครอบครัวมาเยี่ยมและให้กำลังใจอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34$) ในด้านกลุ่มเพื่อนผู้ต้องขังอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การกระทำผิดวินัยในแต่ละครั้งเพื่อนเป็นผู้ชักชวน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) ในด้านสภาพแวดล้อมภายในเรือนจำอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การกินอยู่หลับนอนมีผลทำให้กระทำผิดวินัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) และในด้านเจ้าพนักงานอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเข้มงวดของเจ้าพนักงานทำให้กระทำผิดวินัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$)

3. ปัจจัยด้านจิตลักษณะ

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะของผู้ต้องขังหญิงที่เป็นปัจจัยในการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิง พิจารณาได้จากการรับรู้และแรงจูงใจ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ผู้ต้องขังมีระดับความคิดเห็นในด้านการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การรับรู้ข่าวสารภายนอกทำให้กระทำผิดวินัยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) และจากการศึกษาแรงจูงใจในการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย โดยผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังมีแรงจูงใจในการกระทำผิดวินัยเกิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์มากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ร้อยละ 16.18 รองลงมาเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบและข้อบังคับ ร้อยละ 12.13 สภาพแวดล้อมภายในเรือนจำทำให้กระทำผิดวินัย ร้อยละ 10.98 เพื่อความท้าทายสนุกและตื่นเต้น ร้อยละ 9.63 เพื่อนผู้ต้องขังชักชวนและต้องการให้เพื่อนยอมรับ ร้อยละ 9.44 ต้องการเรียกร้องความสนใจ ร้อยละ 9.10 เจ้าพนักงานมีความไม่เป็นธรรมในการลงโทษ ร้อยละ 8.86 เจ้าพนักงานขาดความรู้ความเข้าใจใน

บทลงโทษ ร้อยละ 8.47 เกิดปัญหาในครอบครัว (สามีมีภรรยาใหม่) ร้อยละ 8.28 และไม่มีการศึกษาวิชาชีพหรือไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 6.93 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร” ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิง ดังนี้

1. ด้านการคบเพื่อน ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่จะมีการแบ่งกลุ่มที่เรียกว่า “บ้าน” และในแต่ละบ้านก็จะมีกิจกรรมร่วมกันภายในกลุ่มของตนเอง ส่วนมากจะมีอายุที่ใกล้เคียงกัน และเคยรู้จักคุ้นเคยกันมาก่อนต้องโทษ เมื่อเข้ามาอยู่ในเรือนจำก็จะมาอยู่ด้วยกัน ด้วยความสนิทสนมกันของผู้ต้องขังเมื่อทำอะไร

ไม่ว่าจะผิดหรือถูกก็ตามจะเข้าข้างพวกของตัวเอง และจะมีพฤติกรรมไปในทางเดียวกัน เมื่อผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย ควรมีบทลงโทษที่เหมาะสมกับความผิด เพื่อป้องกันมิให้ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำอีก และให้ความเป็นธรรมในการลงโทษ ผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยอย่างเสมอภาคกัน ถ้าผู้ต้องขังคนหนึ่งกระทำผิดวินัยได้โดยไม่มีบทลงโทษใด ๆ ก็จะทำให้ผู้ต้องขังอีกส่วนมองว่า เมื่อกระทำผิดวินัยแล้วก็ไม่ได้รับโทษใด ๆ เลย ผู้ต้องขังก็จะเกิดการเลียนแบบระหว่างผู้ต้องขังด้วยกัน เพื่อป้องกันมิให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย เจ้าพนักงานควรมีการตรวจตราอย่างเข้มงวด และมีบทลงโทษอย่างชัดเจน ควรมีการดูแลเอาใจใส่ผู้ต้องขังมากขึ้น ไม่ควรปล่อยปะละเลยผู้ต้องขัง ควบคุมโดยยึดกฎระเบียบและข้อบังคับ ให้ผู้ต้องขังปฏิบัติตามอยู่ในกฎระเบียบและข้อบังคับอย่างเคร่งครัด อยู่ภายในกฎระเบียบและข้อบังคับเดียวกันไม่มีข้อยกเว้น เพื่อป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

2. ด้านเจ้าพนักงาน กรมราชทัณฑ์ มีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่หลากหลายทั้งระดับผู้บริหารและระดับผู้ปฏิบัติการ แต่ที่สำคัญคือระดับผู้ปฏิบัติการ ที่ทำหน้าที่ใกล้ชิดผู้ต้องขังหรือที่เรียกว่า “ผู้คุม” ควรมีความรู้ความสามารถในการควบคุมผู้ต้องขัง พร้อมทั้งมีหลักจิตวิทยาและมีเมตตาธรรม เคารพในหลักสิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมในการปกครองด้วยความเสมอภาค ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกหรือแบ่งภาค วางตัวอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย การเพิ่มจำนวนเจ้าพนักงานควรเพิ่มอย่างเหมาะสม ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ มีจำนวนเจ้าพนักงานไม่เพียงพอต่อการควบคุมผู้ต้องขังที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อัตราส่วนการควบคุมผู้ต้องขังปัจจุบัน 1:15 แต่ต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา การควบคุมใช้อัตราส่วน 1:2 ดังนั้น การควบคุมผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ไทยจึงขาดประสิทธิภาพ จึงควรเพิ่มจำนวนเจ้าพนักงานให้เหมาะสมกับจำนวนผู้ต้องขังในปัจจุบัน

โดยกรมราชทัณฑ์ ควรเสนอของบประมาณเพิ่มเติมจากรัฐบาล เพื่อจัดจ้างบุคลากรให้มีความเหมาะสมกับจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

3. ด้านการรับรู้ การรับรู้ข่าวสารของผู้ต้องขังมีความสำคัญต่อการกระทำผิดวินัย คือ การรับรู้ข่าวสารจากครอบครัวโดยตรงในวันที่ครอบครัวมาเยี่ยม ซึ่งเป็นข่าวในทางที่ไม่ดีก็จะทำให้ผู้ต้องขังเองเกิดความเครียด เมื่อทราบข่าวจากทางบ้านอาจจะทำสิ่งที่ผิดกฎระเบียบและข้อบังคับของเรือนจำก็ได้ เช่น ทะเลาะวิวาทกับเพื่อนผู้ต้องขังด้วยกัน และการรับทราบข่าวจากทางจดหมายที่ญาติหรือครอบครัวเขียนมาหาผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบผิด การตรวจจดหมายเข้าออกของผู้ต้องขัง ต้องมองว่ามีข้อความใดบ้างที่ไม่สมควรให้ผู้ต้องขังต้องรับทราบ หรือแจ้งให้ผู้ต้องขังทราบโดยวิธีที่ทำให้ผู้ต้องขังฟังแล้วไม่เกิดความตกใจมากจนเกิดอาการเครียดมาก เพื่อให้ตัวผู้ต้องขังเองค่อย ๆ ปรับตัวให้ยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นให้ได้ และเพื่อป้องกันการกระทำผิดวินัยในการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ เจ้าพนักงานก็ต้องมีหลักจิตวิทยาในการพูดกับผู้ต้องขังด้วย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบหรือมาตรการที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย
2. ควรมีการศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิงและผู้ต้องขังชาย